

Selim Sırrı Tarcan'ın "Japonya'da Mukayyed Terbiye-Serbest Terbiye-Bedî Terbiye" Başlıklı Yazısının Osmanlı Harflerinden Latin Harflerine Çevirisi

Şeyhmus ÖYÜN¹, Ünsal TAZEGÜL²

ÖZ

Selim Sırrı Tarcan, yazdığı kitap ve makalelerle Türk sporunun çağdaşlaşmasına büyük katkılar sağlamış bir yazar ve spor adamıdır. Selim Sırrı Tarcan, Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde ve Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkesindeki insanların beden ve ruhen gelişip güçlenmesi için çeşitli faaliyetlerde bulunmuştur. Bu çalışmanın amacı, Selim Sırrı Tarcan'ın "Japonya'da Mukayyed Terbiye-Serbest Terbiye-Bedî Terbiye" başlıklı yazısını Osmanlı Harflerinden Latin Harflerine Çevirmektir. Yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi içerisinde yer alan doküman analizi yöntem olarak kullanılmıştır. Selim Sırrı Tarcan yazdığı bu yazıda, Japon toplumunun nasıl büyük bir ülke olduğunu, Japonya'da eğitime verilen önem ve eğitilmiş insanların Japonya'nın gelişmesindeki rollerini anlatmaktadır. Öte yandan Japon eğitim sistemi hakkında da bilgiler vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Selim Sırrı Tarcan, Hayat Dergisi, Osmanlıca'dan Latin Harflerine Çeviri.

Translation of Selim Sırrı Tarcan's Writing Titled "Mukayyed Education in Japan-Free Education-Bedî Education" from Ottoman Letters to Latin Letters

ABSTRACT

Selim Sırrı Tarcan is a writer and sportsman who made great contributions to the modernization of Turkish sports with his books and articles. Selim Sırrı Tarcan carried out various activities in the last period of the Ottoman Empire and in the first years of the Republic for the physical and spiritual development of the people in his country. The aim of this study is to translate Selim Sırrı Tarcan's article titled "Mukayyed Education in Japan-Free Education-Bedî Education" from Ottoman Letters to Latin Letters. In this study, document analysis, which is included in the qualitative research method, was used as a method. In this article written by Selim Sırrı Tarcan, he explains how the Japanese society is a great country, the importance given to education in Japan and the role of educated people in the development of Japan. On the other hand, it also gives information about the Japanese education system.

Keywords: Selim Sırrı Tarcan, Hayat Magazine, Translation from Ottoman Letters to Latin Letters.

¹Şeyhmus ÖYÜN tarihci1364@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4257-9519

²Sorumlu yazar: Ünsal TAZEGÜL İğdir Üniversitesi SBF, unsaltazegul@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9772-9305

GİRİŞ

Selim Sırrı Tarcan, Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde ve Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkesindeki insanların beden ve ruhen gelişip güçlenmesi için çeşitli faaliyetlerde bulunmuştur. Tarcan bu faaliyetler kapsamında birçok konferans vermiş; kitap, gazete ve dergilerde beden eğitimi ve sporla ilgili pek çok yazı kaleme almıştır (Mutlu, 2019; Çapan, 1999). Selim Sırrı Tarcan, 25 Mart 1874'te Mora/Yenişehir'de, Elazığ'ın Kesrik köyünden Yusuf Bey ve Zeynep Hanım'ın çocuğu olarak dünyaya gözünü açmıştır (Tarcan,1946). Tarcan, Doksanüç Harbinin kaybedilmesinin ardından annesiyle birlikte İstanbul'a gelmiştir. İstanbul'da Mekteb-i Sultani' de okurken jimnastik ile tanışmıştır (Tarcan, 1953). Mekteb-i Sultani'de okuduğu dönemde derslerinde pek başarılı olamamıştır. Sıklıkla yaramazlıklarıyla anıldığı okulunda, belki de başarılı olduğu tek ders olan jimnastikten dönem sonlarında sınıf birincisi olarak ödül almıştır (Şinoforoğlu, 2015). Selim Sırrı Tarcan'ın jimnastiğe olan yeteneği ve başarısı onun hayatının ilerleyen dönemlerinde Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nda jimnastik öğretmeni olmasına vesile olacaktır. Tarcan, öğretmenlik yaptığı bu dönem içerisinde 1909 yılın da Stokholme'deki Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü'ne tahsil için gönderilir (BEO, 3521/ 264073; BEO.003511.263276001). Burada eğitimini tamamlayıp ülkesine geri döndükten sonra çağdaş beden eğitimi ve sporun gelişmesi için akademik ve saha çalışmaları yapar (Güven, 1996; Gülüm, 2008).

Yapılan bu çalışmanın amacı, Türk sporunun gelişmesine büyük katkılar sağlayan Selim Sırrı Tarcan'ın Hayat dergisinde yayınlanan Japonya'da Bağımlı Terbiye, Serbest Terbiye, Güzel Terbiye İsimli Yazısını Osmanlı Türkçesinden Latin harflerine sadeleştirmek suretiyle aktarılıp, günümüz Türkçesine çevirmektir.

ARAŞTIRMA MODELİ

Yapılan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi içerisinde yer alan doküman analizi yöntem olarak kullanılmıştır. Doküman analizi, yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmek için kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir (Kıral, 2020). Ayrıca basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntemdir (Corbin & Strauss, 2008).

Japonya'da Mukayyed Terbiye-Serbest Terbiye-Bedû Terbiye “Hayat -Sayı: 10 Ankara, 3 Şubat, 1927 1'inci Cilt 17”

Ancak elli sene var ki Japonlar 'uzletgâhından çıkarak garb medeniyetiyle temâsa geldiler. Asırlar süren uzun uykudan uyanan bu millet düvel-i mu'azzama sırasına çarçabuk yükseliverdi. Ordu ve donanmasının kudret ve şevketini Avrupa ve Amerika pekiyi takdir etmektedir. İktisâdiyât âleminde ise Japonlar, Amerika'ya rekâbet edecek bir seviyeye gelmişlerdir. Japonya'da nüfûs da büyük bir sür'atle artıyor. 1920'de neşr edilen istatistiklere nazaran Japonya'nın genel nüfusu 55.961.140'tır. Beher kilometre murabba'ına 147 kişi isabet ediyor. İngiltere'de 145, Almanya'da 136, Fransa'da ise ancak 76'dır. Tokyo'nun nüfusu 2.173.162'dir. Ozaka'nın (Osaka) 1.252.972 Japonya'nın 16 şehrinin nüfusu 100 bin ile 600 bin arasındadır.

Son senelerde Japon sanayi'i de pek ziyâde inkişâf bulmuştur. İpek, pamuk, yün gibi mensûcât fabrikaları, masnû'ât-ı mahalliyesi dünyânın her tarafında rağbet bulmaktadır. Bir misâl olmak üzere Mösyö Hattori ve şürekâsının Tokyo'daki sâ'at fabrikasını zikir edeceğim. Bu mü'essesede iki bin 'amele işliyor. 1921'de Çin'e ve Hindistan'a 989.509 cep sâ'ati ve asma sâ'at ihrâc etmiştir. Japonya fildişi, inci, mercân, mine, hasır işleri, kristal masnû'âtı ve oyuncakçılıkta çok ileri gitmiştir.

Avrupa dârü'l-fünûnlarında, mekteplerinde, ordularında yüzlerce Japon genci tahsîl ve terbiye görmektedir. Bizce cidden örnek olması lâzım gelen bu ciddi, çalışkan, müteşebbis milletin cihânı hayretlere düşüren mevkîlerinin yalnız ba'zı menâkibini biliyoruz. Ne yazık ki iki üç kişilik bir tedkîk hey'eti Japonya'ya göndermiyoruz. Bizim için oradan alınacak ne büyük dersler var. Japonlar hakkında dinlediğimiz hikâyelerin hepsi bize nihâyet bu aksâ-yı şark insânlarının cesûr ve fedâkâr olduklarını öğretmiştir. Yalnız o kadar mı?

Nüfûs Almanya kadar çok, parası yüksek, ticâreti, sanâyi'i, askerliği mükemmel olan şarkın bu

büyük milletin bundan elli sene evvel nâm u nişânından kimse haberdâr değildi. Elli sene evvel Çinliler gibi garîb ‘an’anelere bağlı, köşe minderlerinde afyon çekip uyuklayan bu milletin sâha-i medeniyette dev adımlarıyla ilerlemesi elbette ki tedkîke şâyândır. Demek bir millette intibâh hâsıl olunca tekâmül devresine girebilmek için iki jenerasyon kâfi geliyormuş. Yalnız ilerlemek için ta’kîbi zarûrî olan yolları bilmek ve usûl tahtında çalışmak şarttır.

İngiltere, Fransa, Almanya, Amerika’dan Japonya’ya giden tedkîk hey’etleri hepsi de bir noktada ittifâk ediyorlar. Japon kültürü çok yüksek! Dârü’l-fünûnları gibi ilk mektepleri de mükemmel, kız ve erkek mekteplerinde kuvvetli bir inzibât fikri ve ahlâkî hükümân, ‘irfân mü’esseselerinde ciddi bir tahsîl veriliyor. İntizâm-ı ictimâ’î i’tibârıyla Japonya, Almanya’dan hiç farklı değil, Alman disiplini gibi bir Japon disiplini varç.

Japon terbiyesinin gâyesi dârü’l-fünûnlarda münevver, mütefekkir kânûn-şinâs bir zümre-i mümtâze yetiştirmektir. Erkelerde matlûb olan mezâyâ-yı ahlakiye: vatana mubbet, imparatora sadâkat, kadınlarda ise: iyi zevce ve fazîletli vâlide olmaktan ‘ibârettir. Bunlardan başka ba’zı ‘an’anevî kayıtlar vardır ki Japonya’da hâlâ şiddetle tadbîk edilmektedir. Meselâ erkek ve kadınlar yirmi yaşından evvel ne tütün, ne içki içebilirler. Reşîd olmayan çocukların hatta lise talebelerinin yalnız başlarına lokantalara, kahvehânelere, tiyatro ve sinemaları kânûn ile men’ edilmişlerdir.

Gençlerin senelerden beri kuvvetli bir disipline tâbî olmalarının en fâ’ideli semeresi 1923’de vukû’ bulan büyük zelzelede görülmüştür. Bu müthiş âfette yüz binlerce insanın cân kaydına düştüğü bir sırada gerek Tokyo ve gerek Yokohama’da halk kânûna dîndârâne bir mutâva’at göstermiş yağmagirlik ve çapulculuk gibi hâdiseler vukû’ bulmamıştır. [Tokyo dârü’l-fünûnu sâbık zooloji müderrisi Profesör Mitsokori Japonya’da hayât-ı ictimâ’îye nâmındaki eserinde derki;

Avrupalılar Japon intibâhının ne büyük esâslara istinâd ettiğinden haberdâr olmadıklarından gördükleri âsâr-ı temeddünü sathî zannederler. “bu bir cilâdır, yaldızdır, kalaydır kazımız, altından Asyalı bir vahşi çıkar” derler. Ne büyük gaflet! Bilmezler ki bir garp medeniyetinin işimize elveren, mizâcımıza, ahlâkımıza tevâfuk eden yalnız iyi taraflarını aldık. ‘an’anelerimize uymayan, bizi benliğimizden uzaklaştıran cihetlerine kat’iyen iltifât etmedik. Meselâ Japonya’da zengin ve mevki’-i ictimâ’ileri yüksek ‘âileler çocuklarına bi’l-hassâ erkek evlâtlarına en kaba kumaşlardan elbise yaparlar. Zâten biraz sıklığa heves edenler bütün mektep arkadaşlarının istihzasına hedef olur.

Japonya’da çocukların şimendiferlerde üçüncü mevki’den başka yerde seyâhatlerine müsâ’ade edilmez. Hatta çok kere mevki’ ve me’mûriyetleri dolayısıyla birinci mevki’de seyâhat etmeğe mecbûr olan peder ve vâlideler ‘aynı trende çocuklarını üçüncü mevki’e gönderirler. Avrupa’ya tahsile gönderilen Japon gençlerinin isrâfâtta bulduklarını, eğlence yerlerine, sefâhat ‘âlemlerine devâm ettiklerini kimse görmemiştir. Daha ilk mekteplere başlayan bu fikri ve ahlâkî inzibât Japonlar’ın bütün hayâtı müddetince devâm eder.

Bu sistematik terbiyenin fenâ cihetleri de yok değil. Efrâd-ı millet arasında bu şiddetli inzibât düşünüş görüş farklarını azalıyor. Bu vahdet, yeknesağı dehanın tecellisine mâni’ oluyor.

Son senelerde bu sık terbiye ‘aleyhine bir cereyân baş göstermiştir. Şâ’irler, ressâmlar, musîkişinâslar ya’nî sanâyi’-i nefise erbâbı serbest ve bedî’i terbiye lihine bir cereyân te’sisine uğraşmaktadırlar ve bu maksatla Tokyo’da bir yeni mektep de açmışlardır. Büyük sana’atkâr İsaiko Nişimora’nın vücûda getirdiği bu mü’esseseye “Kültürist Mektebi” ismini vermişlerdir. bu mektep çocuklara hür bir terbiye veriyor, onları bedî’i bir tarzda yetiştiriyor. Oyunla, şarkı ile masallarla, hikâyelerle, taltîf ile, çocuk tiyatrolarından alınan ‘ibret dersleriyle ahlâkî ve seciyeyi yükseltmeğe çalışıyorlar.

Kültürist mektebi Japonya’da hayli rağbet bulmuş va tarafdârlar kazanmıştır. Fakat Japonya’yı bugünkü mevki’ye çıkararak ve serbestiyi takayyüd eden mektebin de pek kudretli müdâfi’leri vardır. Bunlardan biri Japon üdebasından Madam Basokomyaki’dır. Onun pek kıymetli fikirleri ihtivâ eden mütâla’âtı şudur: “son senelerde ba’zı terbiyeciler edîb ve sana’atkârların serbest veyâ bedî’i terbiye diye ortaya attıkları yeni sistemin lehinde değilim. Bu tarz terbiye beni tatmin etmiyor. ‘ale’l-umûm annelerin vazîfesi çocuklara birer samîmi dost ve bilgi müşâviri olmaktan ‘ibâret olduğu teslim ederim. Bu dostluk akrânlık, arkadaşlık demek değildir. Büyüklerin küçükler seviyesine inmesi onların da çocuklaşması

ma'nasını ifâde etmez. Aradaki hudûd kalkarsa nizâm-ı ictimâ'î bozulur. Hüsn-ü mu'âmele başka, teklifsizlik yine başkadır. Ben mu'allim ve mürebbilerin de tıpkı ebeveyn gibi meşâik birer müşâvir olmasını ve çocuk velileriyle müttehiden kendi ellerine tevdi' edilen yavrunun ahlâk, seciye ve ma'lûmâtının tekâmülüne hizmet etmelerini ârzü ederim. Ev ile mektep arasında tam tesânüd bulunmalı. Çocuk ne evde fazla şiddet, ne mektepte fazla mülâyemet görmemeli. Her iki yurt onu hayât mücadelesine hazırlamalı.

Madam Mitokoyamazagi geçenlerde (Cici) gazetesinde bu bedî'i terbiyede masalların büyük bir 'âmil olduğundan bahsediyordu. Çocuklara eğlenceli ve 'ibret-âmiz hikâyeler nakl ederek onlara masallarda fenâ hareket edenlerin 'âkîbetini göstererek, iyi olmazlarsa söz dinlemezlerse, onların da nihâyet bir felâkete uğrayacaklarını söylemeği tavsiye ediyordu.

Fikrimce perî masalları çocuklarda 'ulvî hislerin tecellisine hâdim olabilirse de ahlâk telkinine vâsıta olması çok mahzurludur. Böyle olursa ba'zı zeki çocuklar annelerinin bu masallardan kast ettikleri neticeyi keşfetmekte gecikmezler ve her masal dinledikçe bakalım bu kıssadan bize yine ne hisse çıkacak derler. Bu şart dâhilinde masal matlûb-ı istifâdeyi te'mîn edemediği gibi aslındaki zevki de kaybeder. Büyük adamlar bile neticesinde ahlâkî bir ders veren temâşâlardan usanırlar, nerede kaldı ki çocuklar. Perî masalları şi'ir ve hayâl sâhasından ileri geçmemeli, buna mütâla'ât-ı ahlakiye karıştırmak onun zevkini ihlâl eder.

Çocuk tiyatrolarından istihrâc edilecek ahlâkî derslerden de büyük bir şey beklemiyorum. Dikkat ediyorum. Bedî'i terbiyenin temennîyesi kastıyla yazılan piyesleri tedkik ediyorum. Onlar da beni iknâ' etmiyor. Bugün en büyük tiyatro muharririmiz olan Wasade dârü'l-fünûnu profesörlerinden Tobor Oçi'nin "Sinek Yavruları" nâmındaki eserini ele alalım. Bunda sinek analar yumurtalarını yumurtladıktan sonra ölüyorlar. Ya'nî yavrularıyla hiç birlikte yaşamıyorlar. Bâkî kalanlar ya kardaş, ya dostturlar. Hepsi de ebeveynen mahrumdurlar. Belki siz bana yine bu masaldan muktebestir diyeceksiniz, masal da olsa bu gibi sahneler çocuklar arasında fenâ tefsirlere uğrayabilir. Siz onları istediğiniz kadar hayâl 'âlemine sevk ediniz, onlar hakikatı bulur. Çocuk anasına, babasına, ebeveynine, mu'allimine, kendinden büyüğüne fazla bilgisi olanlara, iyilik ve yardım gördüklerine karşı bir hürmet duymağa ve mü'esses kavâ'id-i ictimâ'iyeye ri'âyete küçük yaşta alışmalıdır. Çocuklar 'ulvî hisleri görecekları hakîki numunelerden iktibâs ederler. Muhîti ona ta'kîb edeceği yolu gösterir.

Hülâsa çocuklara biraz serbesti verilmeli, biraz onları kendi hâllerine birkmalı. Hesâbla, para ile gittikçe mâddileşen şu mülevves ictimâ'î hayâtta çocukların kalbi mümkün olduğu kadar temizliğini, saflığını muhâfaza etmeli. Fakat husûsî terbiye vermek hülyâsıyla mü'esses ve fâ'idesi bi't-tecrûbe sâbit olmuş şeyleri bozmağa kalkışmamalı, bilmeliyiz ki hususiyet ekseriyâ 'umûmiyetin 'aleyhinedir."

Selim Sırrı

Metnin Sadeleştirilmiş Hali:

Ancak elli sene var ki Japonlar yalnızlıktan çıkarak batı medeniyetiyle temasa geçtiler. Asırlar süren uzun uykudan uyanan bu millet büyük devletlerarasına hızlı bir şekilde yükseldi. Ordu ve donanmasının kudret ve şevketini Avrupa ve Amerika pekiyi takdir etmektedir. Ekonomi dünyasında ise Japonlar, Amerika'ya rekabet edecek bir seviyeye gelmişlerdir. Japonya'da nüfus da, büyük bir süratle artıyor. 1920'de basılan istatistiklere kıyasen Japonya'nın genel nüfusu 55,961,140'tır. Her kilometre kareye 147 kişi düşüyor. İngiltere'de 145, Almanya'da 136, Fransa'da ise ancak 76'dır. Tokyo'nun nüfusu 2,173,162'dir. Ozaka'nın 1,252,972 Japonya'nın 16 şehrinin nüfusu 100 bin ile 600 bin arasındadır.

Son senelerde Japon sanayide pek ziyade gelişmiştir. İpek, pamuk, yün gibi maddelerin fabrikaları, yerli malları dünyanın her tarafında rağbet bulmaktadır. Bir misal olmak üzere Mösyö Hattori ve ortaklarının Tokyo'daki saat fabrikasından bahsedeceğim, bu müessesede iki bin işçi çalışıyor. 1921'de Çin'e ve Hindistan'a 989,509 cep saati ve asma saat ihraç etmiştir.

Japonya'da fildişi, inci, mercan, mine, hasır işleri, kristal ürünleri ve oyuncak sektöründe çok ileri gitmiştir. Avrupa üniversitelerinde, okullarında, ordularında yüzlerce Japon genci tahsil ve eğitim görmektedir.

Bize gerçek manada örnek olması lazım gelen bu ciddi, çalışkan, müteşebbis milletin dünyayı hayretlere düşüren başarılarının yalnız bazı hayat hikâyelerini biliyoruz. Ne yazık ki iki üç kişilik bir inceleme heyeti Japonya'ya göndermiyoruz. Bizim için oradan alınacak ne büyük dersler var. Japonlar hakkında dinlediğimiz hikâyelerin hepsi bize nihayet bu doğunun en uzak insanların cesur ve fedakâr olduklarını öğretmiştir. Yalnız o kadar mı?

Nüfusu Almanya kadar çok, parası değerli, ticareti, sanayii, askerliği mükemmel olan şarkın bu büyük milletin bundan elli sene evvel nam ve nişanından kimse haberdar değildi. Elli sene evvel Çinliler gibi garip geleneklere bağlı, köşe minderlerinde afyon çekip uyuklayan bu milletin medeniyet sahasında dev adımlarla ilerlemesi elbette ki araştırılmaya değerdir. Demek bir millette hissiyat ortaya çıkınca olgunlaşma devresine girebilmek için iki jenerasyon kâfi geliyormuş. Yalnız ilerlemek için takibi zorunlu olan yolları bilmek ve gereği gibi çalışmak şarttır.

İngiltere, Fransa, Almanya, Amerika'dan Japonya'ya giden araştırma heyetleri hepsi de bir noktada ittifak ediyorlar: Japon kültürü çok yüksek! Üniversiteleri gibi ilkokulları da mükemmel, kız ve erkek okullarında kuvvetli bir düzen fikri ve ahlaki üstünlük, eğitim kurumlarında ciddi bir tahsil veriliyor. Toplumsal düzen itibarıyla Japonya Almanya'dan hiç farklı değil, Alman disiplini gibi bir Japon disiplini var.

Japon terbiyesinin gayesi üniversitelerin münevver, mütefekkir kanun bilen seçilmiş bir grup yetiştirmektir. Erkeklerde istenilen ahlak özellikleri: Vatana muhabbet, imparatora sadakat, kadınlara ise: İyi zevce ve faziletli valide olmaktan ibarettir. Bunlardan başka bazı geleneksel kayıtlar vardır ki Japonya'da hâlâ şiddetle tatbik edilmektedir. Mesela erkek ve kadınlar yirmi yaşından evvel ne tütün, ne içki içebilirler. Ergenlik dönemine ulaşmamış çocukların hatta lise talebelerinin yalnız başlarına lokantalara, kahvehanelere, tiyatro ve sinemalara gitmeleri kanun ile yasaklanmıştır.

Gençlerin senelerden beri kuvvetli bir disipline tâbi olmalarının en faydalı kazancı 1923'te meydana gelen büyük depremde görülmüştür. Bu dehşet verici afette yüz binlerce insanın can derdine düştüğü bir sırada gerek Tokyo ve gerek Yokohama'da halk kanunla dindar şekilde bir itaat göstermiş yağmacılık ve çapulculuk gibi olaylar meydana gelmemiştir.

Tokyo üniversitesi eski zooloji hocası Profesör Mistekori Japonya'da hayat-ı ictimâ'iyeye namındaki eserinde der ki:

Avrupalılar, Japon hassasiyetinin ne büyük temellere dayandığından haberdar olmadıklarından gördükleri medeniyetin eserlerini yüzeysel zannederler. "Bu bir ciladır, yaldızdır, kalaydır kazıyınız, altından Asyalı bir vahşi çıkar" derler. Ne büyük gaflet! Bilmezler ki biz batı medeniyetinin yalnız işimize elveren, mizacımıza, ahlakımıza denk gelen iyi taraflarını aldık. Geleneklerimize uymayan, bizi benliğimizden uzaklaştıran taraflarına kesinlikle iltifat etmedik. Mesela Japonya'da zengin ve sosyal konumları yüksek aileler çocuklarına özellikle erkek evlatlarına en kaba kumaşlardan elbise yaparlar. Zaten biraz sıklığa heves edenler bütün okul arkadaşlarının dalga geçmelerine hedef olur.

Japonya'da çocukların trenlerde üçüncü mevkiden başka yerde seyahatlerine müsaade edilmez. Hatta çok kere mevkî' ve memuriyetleri dolayısıyla birinci mevkide seyahat etmeye mecbur olan peder ve valideler aynı trende çocuklarını üçüncü mevkîe gönderirler. Avrupa'ya tahsile gönderilen Japon gençlerinin israfta bulduklarını, eğlence yerlerine, sefahat âlemlerine devam ettiklerini kimse görmemiştir. Daha ilkokullarda başlayan bu fikri ve ahlaki eğitim Japonların bütün hayatı müddetince devam eder.

Bu sistematik eğitimin kötü tarafları da yok değil. Devlet bireyleri arasında ki bu katı kural düşünüş ve görüş farklarını azaltıyor. Bu birlik, tek yönlü bilginin ortaya çıkmasına mani oluyor.

Son senelerde bu sıkı terbiye aleyhine bir cereyan baş göstermiştir. Şairler, ressamlar, müzisyenler yani güzel sanatlarda mahir olan kişiler serbest ve benzersiz eğitim lehine bir cereyan tesis etmek için uğraşmaktadırlar ve bu maksatla Tokyo'da yeni bir okul da açmışlardır. Büyük sanatkâr İsako Nişimora'nın vücuda getirdiği bu kuruluşa "Kültürleşme Okulu" ismini vermişlerdir. Bu okul çocuklara hür bir terbiye veriyor, onları benzersiz bir tarzda yetiştiriyor. Oyunla, şarkı ile masallarla, hikâyelerle, ödüllendirme yolu ile çocuk tiyatrolarından alınan ibret verici derslerle ahlak ve kişiliği yükseltmeye

çalışıyorlar.

Kültürleşme mektebi Japonya’da hayli rağbet görmüş ve taraftarlar kazanmıştır. Fakat Japonya’yı bugünkü mevkie çıkararak ve özgürlüğü şart kuşan okulun da pek kudretli savunucuları vardır. Bunlardan biri Japon edebiyatçılarından Madam Yaso Kummayaki’dir. Onun pek kıymetli fikirlerini içeren araştırması şudur:

Son senelerde bazı eğitimcilerin nazik ve sanatkarların serbest veya güzel eğitim diye ortaya attıkları yeni sistemin lehinde değilim. Bu tarz terbiye beni tatmin etmiyor.

Bütünüyle Atinalıların vazifesi çocuklara birer samimi dost ve bilgi danışmanı olmaktan ibaret olduğunu kabul ederim. Bu dostluk, yaşıt ve arkadaşlık demek değildir. Büyüklerin küçükler seviyesine inmesi onların da çocuklaşması anlamına gelmez. Aradaki sınır kalkarsa toplumsal düzen bozulur. Güzel davranış başka, teklifsizlik yine başkadır. Ben öğretmen ve mürebbilerin de tıpkı aile gibi istekli birer danışman olmasını ve çocuk velileriyle birlik olarak kendi ellerine emanet edilen yavrunun ahlak, karakter ve bilgilerin olgunlaşmasına hizmet etmelerini arzu ederim. Ev ile okul arasında tam bir dayanışma bulunmalı. Çocuk ne evde fazla şiddet, ne okulda fazla yumuşaklık görmemeli. Her iki yurt onu hayat mücadelesine hazırlamalı.

Madam Mistoko Yamazaki geçenlerde (cici) gazetesinde bu güzel eğitimi masalların büyük bir istek olduğundan bahsediyordu. Çocuklara eğlenceli ve ibret verici hikâyeler anlatarak onlara masallarda fena hareket edenlerin akıbetini göstererek, iyi olmazlarsa söz dinlemezlerse, onların da nihayet bir felakete uğrayacaklarını söylemeyi tavsiye ediyordu.

Fikrimce peri masalları çocuklarda yüce hislerin ortaya çıkmasına hizmet edebilirse de ahlak telkinine aracı olması çok sakıncalıdır. Böyle olursa bazı zeki çocuklar annelerinin bu masallardan kastettikleri neticeyi keşfetmekte gecikmezler ve her masal dinledikçe bakalım bu kıssadan bize yine ne hisse çıkacak derler. Bu şart dâhilinde masal arzu edilen faydayı temin edemediği gibi aslındaki zevki de kaybeder. Büyük adamlar bile neticesinde ahlaki bir ders veren görüntülerden usanırlar, nerede kaldı ki çocuklar, peri masalları, şiir ve hayal sahasından ileri geçmemeli, buna ahlaki düşünceler karıştırmak onun zevkine zarar verir.

Çocuk tiyatrolarından çıkarılacak ahlaki derslerden de büyük bir şey beklemiyorum. Dikkat ediyorum. Güzel terbiye vermek arzusuyla yazılan piyesleri inceliyorum. Onlar da beni ikna etmiyor. Bugün en büyük tiyatro yazarımız olan Waseda üniversitesi profesörlerinden Tobor Oçi’nin “Sinek Yavruları” isimdeki eserini ele alalım. Bunda sinek analar yumurtalarını bıraktıktan sonra ölüyorlar. Yani yavrularıyla hiç birlikte yaşamıyorlar. Geride kalanlar ya kardeş ya dostturlar. Hepsi de ebeveynlerden mahrumdurlar. Belki siz bana yine bu masaldan alıntıdır diyeceksiniz. Masal da olsa bu gibi sahneler çocuklar arasında kötü yorumlara dönüşebilir. Siz onları istediğiniz kadar hayal âlemine sevk ediniz, onlar hakikati bulur. Çocuk anasına, babasına, ebeveynine, öğretmene, kendinden büyüğüne, fazla bilgisi olanlara, iyilik ve yardım gördüklerine karşı bir hürmet duymağa ve yerleşmiş toplumsal hukuk ve kurallara uymaya küçük yaşta alışmalıdır. Çocuklar yüce duyguları görecekları hakiki örneklerden alıntı yaparlar. Çevresi ona takip edeceği yolu gösterir.

Özet olarak çocuklara biraz özgürlük verilmeli, biraz onları kendi hallerine bırakmalı. Hesapla, para ile gittikçe maddileşen şu melun sosyal hayatta çocukların kalbi mümkün olduğu kadar temizliğini, saflığını muhafaza etmeli, fakat hususi terbiye vermek sevdasıyla kabul görmüş ve faydası tecrübeyle kanıtlanmış şeyleri bozmağa kalkışmamalı, bilmeliyiz ki hususiyet genellikle çoğunluğun aleyhinedir.

SONUÇ

Japon toplumunun, batı medeniyeti ile geç bir iletişim kurmasına rağmen kısa zaman içerisinde hatırı sayılır düzeyde gelişmeler kat ederek önemli bir konuma geldiği anlaşılmaktadır. Japon ekonomisinin ve ordusunun birçok batılı devlet tarafından takdir edildiği, sanayide yerli üretime önem verdiği belirtilmektedir. Tarcan, Japonya’da öğrencilerin temel eğitimden üniversiteye kadar sağlam bir disiplin içerisinde yetiştirildiğini ve eğitimin temel amaçlarından birinin ahlaki değerleri olan insanlar yetiştirmek olduğunu belirtmektedir. Tarcan’a göre, Türk milleti olarak Japon toplumunun çalışkanlık ve her alanda milli olma değerlerini örnek almalıyız. Japon Halkının bu denli milli olmalarında eğitim

sistemlerinin önemli rolü vardır. Eğitim sistemleri kaliteli olduğu gibi toplumun öz değerlerine de sahip çıkmaktadır. Özellikle Japonların eğitim sistemi gibi bir eğitim sistemimizin olması gerektiğini ve bu eğitim sisteminin ilkokuldan üniversiteye kadar iyi bir şekilde planlanması gerektiği Tarcan tarafından vurgulanmaktadır. Tarcan, yazısında Japon Eğitim Sisteminin kötü yanlarının olduğunu da belirtmektedir. Ayrıca kaleme aldığı bu yazıda, İsako Nişimora tarafından oluşturulan “*Kültürleşme Okulu*” hakkında da bilgiler vermektedir. Bu okulun en önemli özelliklerinden birinin öğrencilerin özgür bir ortamda ders almalarıdır. Bu makaleden anlaşıldığına göre, Selim Sırrı Tarcan’ın, kendi dönemi içerisinde bazı eğitimcilerin desteklediği serbest veya güzel eğitim anlayışına karşı olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebeplerinden birisinin, yetersiz disiplin ortamının dogmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bunu da metin içerisindeki şu sözlerinden anlamaktayız: “*Bütünüyle Atinalıların vazifesi çocuklara birer samimi dost ve bilgi danışmanı olmaktan ibaret olduğunu kabul ederim. Bu dostluk, yaşıtlık ve arkadaşlık demek değildir. Büyüklerin küçükler seviyesine inmesi onların da çocuklaşması anlamına gelmez. Aradaki sınır kalkarsa toplumsal düzen bozulur. Güzel davranış başka, teklifsizlik yine başkadır. Ben öğretmen ve mürebbilerin de tıpkı aile gibi istekli birer danışman olmasını ve çocuk velileriyle birlik olarak kendi ellerine emanet edilen yavrunun ahlak, karakter ve bilgilerin olgunlaşmasına hizmet etmelerini arzu ederim. Ev ile okul arasında tam bir dayanışma bulunmalı. Çocuk ne evde fazla şiddet, ne okulda fazla yumuşaklık görmemeli. Her iki yurt onu hayat mücadelesine hazırlamalı.*” buradan da anlaşıldığı gibi, Tarcan ideal bir eğitimin temelinde aile ve öğretmen arasındaki ahenkli ilişkiden geçtiğini belirtmektedir. Öğrencinin velisi ve öğretmeni sürekli ilişki halinde olarak öğrencinin doğru bir şekilde hayata hazırlanmasını sağlamalıdır.

Tarcan, Peri Masallarının ahlak telkin aracı olarak kullanılmasının doğru olmadığını belirtmektedir. Bu masalların özellikle zeki çocukların hayatlarını olumsuz etkileyeceğini belirtmiştir. Tarcan, ahlak terbiyesi adına yapılan çocuk tiyatrolarının da yetersiz olduğunu düşünmektedir. Bu tür aktivitelerin çocukları hayal alemine yönlendirse de çocukların sonunda gerçeği bulacağını belirtmektedir. Tarcan. Çocuğun küçük yaştan itibaren; büyüklerine saygı, küçüklerine sevgiyi ve toplumsal hukuk kurallarını öğrenmesi gerektiğini belirtmektedir.

KAYNAKÇA

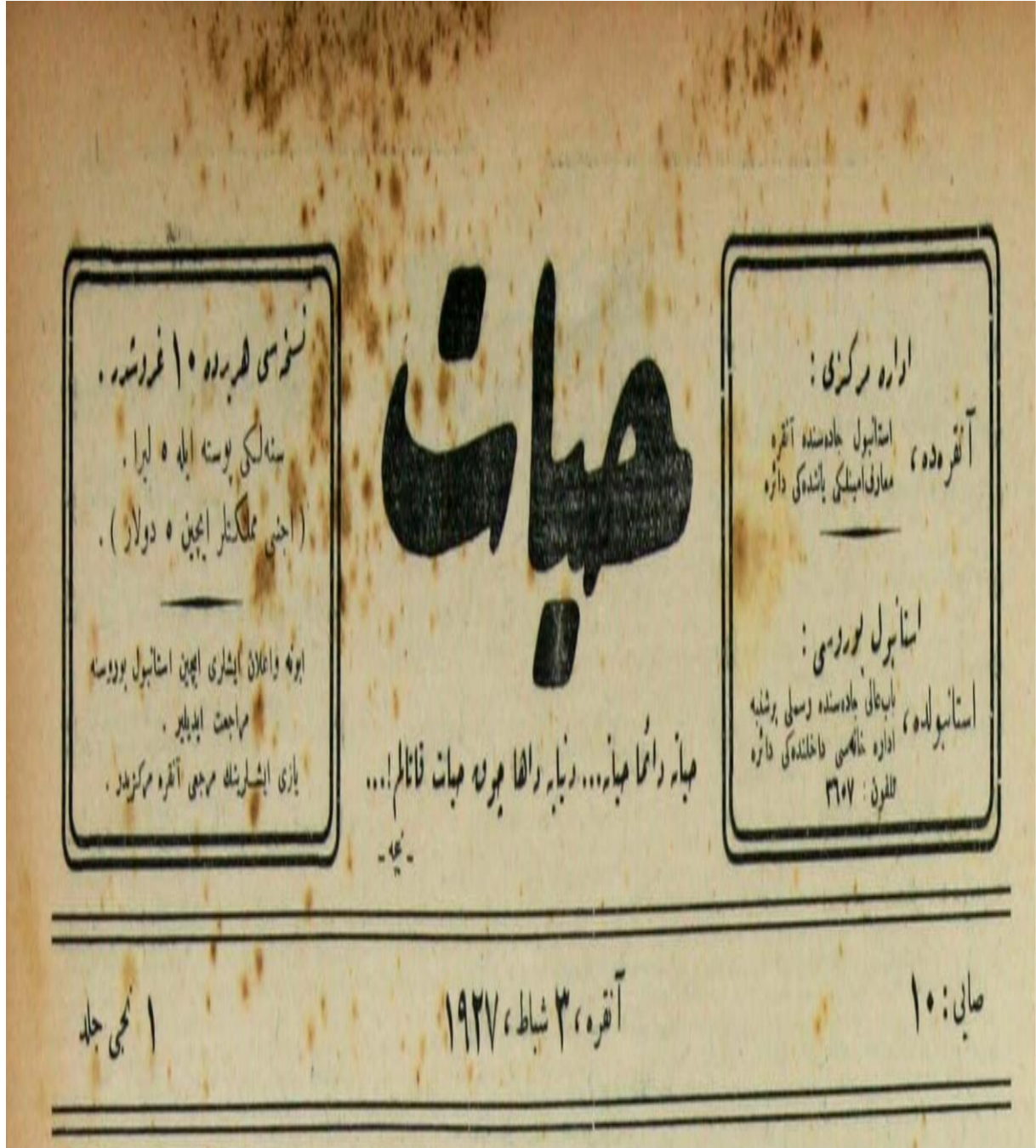
- Corbin, J. ve Strauss, A. (2008). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Thousand Oaks: Sage.
- Çapan M.Ş. (1999). Türk Sporunda Selim Sırrı Tarcan. Ünyay Yayınları. Muğla.
- Gülüm, V. (2008). *Adana İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Uygulanmakta Olan Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Adana.
- Güven, Ö. (1996). Türkiye Cumhuriyeti Döneminde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Okulların Eğitimini Hazırlayıcı Çalışmalar, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (2), 70-82.
- Kıral, B. (2020). Nitel Bir Veri Analizi Yöntemi Olarak Doküman Analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Mutlu M. (2019). *II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Spor Ve Eğitimde Öncü Bir İsim: Selim Sırrı Tarcan*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.
- Tarcan, S. S. (1946). *Hatıralarım. Canlı Tarihler XVI*, İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Tarcan, S. S. (1953). *Spor Dünyasında 1953*. İstanbul: TRT Radyosu.
- Şinoforoğlu, O.T. (2015). *Selim Sırrı Tarcan ve İsveç Jimnastiği: Beden Eğitiminde İsveç Modelinin II. Meşrutiyet Dönemi Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonu*. Yayınlanmış Doktora Tezi. Gazi

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

BEO, 3521/ 264073

BEO.003511.263276001

EKLER

پروچک ژانیهده کورولمدر . بو مدعنی آتدنه بوز
بیلگرجه اسانک جان قیدنه دوشمکی بربراده کرک
توکبو و کرک بو قوماماده خلق قانوه دیمتارنه بر
مطامعت کورستیش پانجا کرک و چاپولجلی کی
حاذنار وقوع بولمتمدر .

[توکیو دارالفتوی سانی زوولوزی مدرسی
پروفسور میتوئوری ژاپویاده جیات اجتابه
نامده کی اترنده درکه :

اوروپا ایلی ژاپون ایتماک نه بویک اساساره
استاد ایتدیکندن خیردار اولادهلرین کورکتری
امارتصف سطحی طن ایدرلر . بو بر جلاده ،
بالیزده ، لاپاپو ، فایلیکر ، آلتین آسیال برنجی
چیلده ، درلر ، نپویک هفتک ؛ بلنلرک برغرب
مدینتک ایتمزه الورن ، مناجزده ، اخلاقوه ، فانی
ایلی پانکر این طرفلرین اقلق . صنه لر بره اولمایدنه
بزی بلنکردن اولمایدنه بران جهنرته قطباً
الثبات ایتدک . مثلا ژاپویاده زنجین و موم
اجتاییلی بویک عاقله لر چو سولزیه پانجاسه اترک
اولادلرته اگ قانا قوماشلرین ایسه ایپارلر ، غانا
برآز شیفته حوسایدنر بوتون مکتب اترده اشلرینک
استیزاسته هدف اولور .

ژاپویاده چو سولزک ششده اولمایدنه
موقعدن باشقا یرده سیاحتیه ساعده ایپارلر . جن
چوق کره موق و مامورینلری طولایسه برنجی
موقعه سیاحت ایکنه چیمور اولان بندر و اوله لر
عیب ترنده چو سولزیه اوجس کونده اولور .
اوروپیه تحصیل کوندرین ژاپون کینرک اسرافانده
بولنلرین ، اکلجه برلنه ، سعادت عالیه و نام
ایشکلری کیسه کوزمه مندر . دها ایکنه مکتبلره
باشلایان یونکری و اخلاقی انضاط ژاپولرک بوتون
حیاتی مدعنه قوام ایپار .

بو سسته ماتیک تریبه کی قنا جهنری ده چوق
دکل . اترادمت آراسنده بوشدنلی انضباط و شوش
کوروش فرقلری آتالیور . بو وحدت ، یکسلیق
دهانتک تجلیسه مانع اولور .

سوک سئلرده وسین تریبه علینه بر جریان
باش کورستمدنر . شاعرلرا رساملر ، موسیقیشاسلر
یعنی صنایع نفسیه اربابی سریت و بدنی تریبه
لهنه جریان تأسیسه اوغراشده اولور و مومنده
توکبده بریک مکتبده آچیلدر . بویک صنعتکارانلو
نیشیورالک وجوده کچریدیکی بوؤسه به کولوریت
مکتبی ، اسنی و برمنلرند . بو مکتب چو سولزیه
حر بر تریبه و بریور ، اولری بدنی بر طرزده
یشدر بریور . اولونه ، شرق ایله ماسکرله ،
حکابه لرله ، تکلیف ایله ، چوجوق تیارولرین
آلتان عبرت درسلره اخلاق و سعادی بویکسکه
چایلیبرلر .

کولوریت مکتبی ژاپویاده خلق رغبت بولشی
وطرفدارلر قازاندنر . فقط ژاپویایی بویکسک موقعه
بیداران و سرسینی تقیداین مکتبده یک قدرتی
مدعطری واردر . بولرندن بری ژاپون ایپاشندن
مادام پاسوتوبیگه کدر . اولنک یک فینل فکری
احتوا ایندن مطالبانی شودر :

انکده ای بولمدر . ایک ، یاموق ، بویک مسوجیات
فایرقلری ، مصنوعات علیهی دنلیک حرطزده
رغبت بولمدر . بر شمال اولتی اوزره موسیوی
هانتوری و شکرکاسک توکیو ده کی ساعت فایرقلری
ذکر ایپدیمک ، بوؤسه ده ایکی بویک عمله ایپیلور .
۱۹۲۶ ده جینه و همدننه ۰۹ ۱۸۹۰ جیب سانی
و آتسه ساعت اخراج ایشدر .

ژاپویاده قیل دهی ، انجی ، سرجان ، مینه ،
حصیر اینلری ، فرستال مصنوعاتی و اولونجا طیلقده
چوق ایلی کیتتمدر .

اوروپا دارالفتولر نامه مکتبلر نامه اورولمده
بوزلرجه ژاپون کنج تحصیل و تریبه کورمکده .
بره جفا اولرک اولی لازم کلن بو جسی ،
چاینتقان ، منتشد ملک جهانی حیرانله دوشورون
موقیقنرینک پانکر بئنی مانی بیلیور . نه یازنی که
ایکی اوج کیشیک برده قین جهن ژاپویاده کوندریور .
بزم ایچون اورادن آله جن نه بویک درسل وار .
ژاپولر حقیقده دینکده کینرک حکابه لرک عیسی
بزهاریت پانصای شرق اساتیرک سورودا کار
اوله لرین اوکر تئمدر . پانکر اولدی ؟

توس آلتایا قدر چوق ، اراسی بویک ،
تخارن ، صانی ، عسکرکی مکمل اولان شرق
بو بویک ملنک بوندن آلی سه اول نام و نلاندن
کیسه خیردار دکلدی . آلی سه اول چیلجلی کی
غرب عهته لره باغلی ، گوشه دکلرله آمیون
چکوب اولولایان بو ملک ساعده مدینته دو
آدلرله ایپولسی ایتدکه تکلیف شایاند . دیک
بر منده انشاء حاصل اولمه تکامل دورمسه
کیره بیک ایچون ایکی ژنرادیسیون کافی کلورمش .
پانکر ایپولرک ایچون تکلیف ضروری اولان بولری
پیلنک و اصول عتده چالیشق شرطدر .

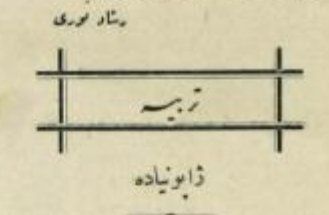
انکلهده فرانسه ، آلتایا ، امریقادن ژاپویایه
کیدن تدقیق هیئتلی عیسی ده بر نطه ده اسانی
ایپیلور : ژاپون کولورلی چوق بویک دارالفتولری
کی ایکنه مکتبلری ده مکمل قیز و اترک مکتبلر ده
قولی بر انضاط فکری و اخلاق کمران ، عمران
مؤسه لرده جیمی بر تحصیل بریپیلور . انتظام
اجتایی اعتبارله ژاپویا آلتایان هیچ فرقلی دکل
آلتان دیسیپلینی کی بر ژاپون دیسیپلینی وار .

ژاپون تریبه سنک مایه سی دارالفتولر ده منور .
منکر قانون شناس بر زمره ممتاز یشدر برکدر .
ارکله ده مطلوب اولان ضرایب اخلاقیه : وطن
عبت ، ایپراطوره سعادت ، قانیزله یسه ؛ آلی
زوجه و فسیلتی والده اولدن سارتمدر . بولرندن باشقا
بئش عنوی فیدلر واردر که ژاپویاده حالا شده
طریق ایپدیکمدر . مثلا اترک و فادیلر بکری
باشندن اول نه توتون ، نه ایچکی ایچمیلرلر . رشید
اولایان چو سولزیه حتی له طبله لرینک پانکر باشلرینه
لوانطه لره ، قومده لره تیار و وسینه مالره کینه لر
قانون ایله منغ ایپدیلدر .

کنترلرک سئلر دنبری قولی بر دیسیپلینه تابع
اولالریکنک ایتدکده لرده ۱۹۲۴ ده وقوع بولان

تیارو بناسی قدر اجمعی برش اولمایدنی بو ایضه
منقول اولانلر لیشایی بیلیلر ... صاعه صولوه بولدر
یازا دو کولورکی تیارویده کوجوک بر حصه
آیریمایمیدی ؟ هم اولدر چوق ده دکل ... برنا
تأسیس ایپلیسکی حلهده سنده بکری بیک لرا ایله
ملکنک بوزنی آغاز تاق ، صامت ایچون ای براسغال
حاضر لایه چی تریبه بر شبر تیاروسی ایپیلیردی .
مع مایه برامل بویک ماموتی مرکزی حکومتین
کترک . جمهوریت اداره سی ملکته حریت کتیردی ،
قادر اولرک بر آزاده تیارویه کیده بیلیور ، تورک
قادی آرتق حصه بیلیور . ایستر و کیزده که
جمهوریت حکومتی مناره و کوزل صنعتله ایپلیسکی
خدمت و قدا کلرئی تیارو ده آسیرکده سین . لیرال
بر خلق حکومتی ایچون تیارو کیشیکلر بر باره بیپیلور ...
خلق اوزرته کی تلین قون اعتبارله حکمتزده
واداره مئه کله بویک شمش ایپا ایپیلر . کندیسی
ایچون اختیار ایپیلن زمت و معصری درحال اولدکه
باشلاردی .

شوق آلی بیلنک لازمه درکه تیارو ، صمت
تیاروسی شخصی نعت ایله باشلایلیق بر ایش
دکلدر . اولکا او حکومت یازدی ایپر ، یاخوده اولرک
قیستی تدبیر ایند جامعلر ... که مترق آورو
ملتریکن روسی تیاروی حکومت ماموتیله یاشار .
تیارویه چوق اهمیت و برن ارمیلرک اوله تیاروی
واردر که جامعلر طرفندن اداره ایپیلر . بو بحث
اوزنده اوزون اوزون قونوشورز .

تقیبه تریبه - سریت تریبه - بریعی تریبه
آنجق آلی سه وارکه ژاپولر خلکنک عتدن
جیبارق غرب مدینته نامه کلغیلر . صغرلر سورون
اوزون اوقودن اویانان بولمت دول مطنه میراسنه
چارچاقوی بویکلو دهی ، اورده و دوناناسنتک
قدوت و شوکتی آورو و امریقا پانک آلی تدبیر
ایشکده . انضاطیات عتده ایسه ژاپولر امریقا
رقابت ایپدیک برسویه کلغیلدر . ژاپویاده تنوس ده
بویک بر سرهله تریبه ایپیلور . ۱۹۲۰ ده نشر
ایپیلن استانتیکله نظرآ ژاپونیک تنوس عمومیسی
۵۰،۹۶۱،۱۴۰ در . بیر کیلومتر وسعت ۱۴۷ کص
امات ایپیلور . انکلهده ۱۴۵ ، آلتایاده ۱۳۶
فرانسه ایسه آنجق ۷۶ در . توکیو تنوس
۲،۱۷۳،۱۶۲ در . اولانلک ۱،۲۵۲،۹۶۲ ژاپونیک
۱۶ شهریک تنوس ۱۰۰ بیلک ایله ۶۰۰ بیلک
آراسنده در .
سوک سئلرده ژاپون صنایعه ده یک زیاده

سولهتمدی . کوربه گولجک پوئی . آما پاته
 سولولوب سرنبه به پور . با کوی ا اوهیج یوق .
 اوسیراده قارش طرفده برسان پید اهدی . قازله
 طاش آتوب صودن چقارمق ایسته پوردی . شاعر
 تولوم سالد اهدی . هن اشارت ایتهدی . سلهندی .
 گویوده شاعره سلهندی :

— اهدی ! آشایمن صاب . شوغولاشک
 آرقهسندن کچ بوغره پورو . صابن کوله دغرو
 کله ، باطاش .

ایکیس ده بربرینه دغرو پورودک کولک
 آلت کپازنده برلشدیلر . سلاششدن سوکره
 شاعر سوودی :

— بو آچلرک آتیه ، سوک کسارت
 مگدیزری ؟

— کدیوب ایسه چکک . اوراده اولمورولوروی
 شاعر ، گویوده کی سزلیک آیددی . قط
 باق ایتهدی .

— نهدن اولمورولاسین ؟

— اهدی سن نه دیورسک ؟ پوراسی سنک
 یلدیگ کی دکل . بوراده هندی بالازی قداز
 سیوری سینک وار . بوراده مادالر یله سینابه
 ملونولور . سو دیه کورونک عب باطاق .. ندین
 کوردنبا ، بزم قازری یله بورادن چقارقی ایجون
 طاشلام .

شاعر صاصیلدی . روحده انجه بر شینک
 قویدین حس ایندی .

— سزک کوی نروده ؟
 — ایته شو .. تاه باق !
 — کورومه پرم .
 — ایته جام !

باقدی ، ایلرده برطوراق و کوربه یینی واردی .
 — یوی کوی ؟
 — باشقاسی اولایدی ، اورد دردم ، آما ،
 شیدمک استیزه یو دوشدی .

— یاغو بو باطاده باشاییری ؟
 — بو سؤال بزهی سوروروسک اهدی ؟
 — طیبی سزه . مادالری ایصیران سیوری
 سینکلهک یاتنده بو ناسل کوی ؟

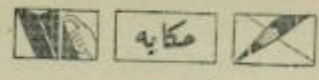
— اونده سکا صورمال اهدی .
 — بو باطاش توروتی قایل دگی ؟
 — نهدن قایل اولاسین ؟ آما اوزم یله چکمز
 اینش دکلک .. بز یانکر طورافده چایشامی
 بیلیر ، باطاده چایناچلرده باشقاری ..
 — بو ناسل اولور آتام ؟

— ناسل اولاجی فولاید . سز بزم بریزه
 کیکیز . بز سزک بریکزه کچلم ، باق برتک باطاق
 قایری ؟ شاعرک فلتنه ایکنسی برشی داه اویدی .
 کویه دغرو پورودیز . برچینک کوشه سنده
 رفیقز چوجوخی کوردی . نه کوزل کوزلری ، نه بیاض
 دینلری واردی . بوکوزلر بیک شاعره الهام قیانی
 اولاییلیدی . قط اولادار . هم بیاض دینلر ، ایری
 سیاه کوزله ، بی بیلی افری و آقلاز ... چوجوگک

ایلیک و یاردم کوردکلرته قارش بر حرمت دوینه
 و مؤسس فواده اجنایه به رعایت کویوگ باشده
 آیشیلیدر . چوجوغلر خوی حسری کورده کلری
 حلق نوله لردن اناس ایدرلر . حیل اوکا نعیب
 ایدمکی یوق کورستر .

خلامه چوجوغلر . براز سرسن وزیرلار ،
 براز اونلری کندی کلریته برافال . حسابله ، بارا
 ایله کیندیکه مادیلرشن شو ملون اجنایه سیانده
 چوجوغلرک فلی تیکن اولدیقدر بیزلکنی . صافلی
 عاقله ایهل . فقط خصوصی تریه و برمک خلیایه
 مؤسس و عاقدیس بالخره ثات اولن شیلری
 بوزمانه فالتیله یل . بیله لریگه خصوصیت اکثریا
 عمومیک علیهنه .

علم سری

گرم چشمی

— نظر کین سزیده .
 کولجکک سرین سولری دوداقرنی ایصلانان
 روحنک شدلکی دوکولدی :

پوروی یله کیمه
 چینیگر کولمه ، کولک
 طرف کوی میداشنه
 کوردهدی برش بیک .
 اشته آتین ، ایسی
 ائله قلیقن سوک .
 اسیارک اشته
 بر کین ییز دکر میله .
 تولاری دهیکر
 کویوبله برکوشلک
 بوکویله وامت کویز
 « نورت وود » شیه .

و نهایت شاعرا نه کولجکک ایکی اوج یوز آدم
 قدار پانلاشیر پانلاشیر : شاررپ ا . .
 صاخ آوی آشیقیرنه قدار چاموره بادی .
 — نوحاف ! دیدی . ترشه اولترک آتین
 چامورمش .
 صانه سایدی ، براز کدیوب نوددی :
 چارررت ! سول آفامی بالدرینه قدار باطاشه
 صایلاتدی .
 — آ ، نوحاف ! دیدی . ندینه چنلرک آتین
 باطاقش .
 او بوزغونلده بلکه کبری ندیقه اوغراشدی .
 کولجککک یانه وارمک انکاف یوق ...
 برطاشک اوسته چوکوریددی . فلی ، دوداقرله
 برابر چانلا باقدی . پشندی . ترحالنده آریوروم ،
 آریه آقه بر آووج توز فاله جنم صادی . ایسته
 سوکودر ، سولر ، رنگر ، شعرلر .. شوراجلده
 یوز آدم اونه ده ... آه برکیده بیله . فوغولری
 آزادی . سوکودرله برطاش آندی . بیل کولک لردن
 بر چفت قاز چیلدی .

— فوغو ملن ایتدیکم فامش .. دیدی .
 شمدی نه یا بجدی ؟ کویلو دایی بالایی

موسکته لره بیس تریه یی ایدوستکلرک
 سرست ویا بیس تریه دیه اورنایه آدقاری یکی
 سیندک لهنه دکلر . بوغرلر تریه تیطنین ایبور .
 علی اسوم آتارک و طیفیس چوجوغلر برر
 صیبی دوست وینکی مشاوری اولندن عبارت
 اولدین نسیم ایدرم . یودوستق ارفاقق ، آردناشاق
 دیک دکندر . بوکولرک کویوگلر سوسته ایسی
 اولترکده چوجوغلانین مناسس افاده اینر .
 آردمکی حدود قائلرله نظام اجنایه پوزولور .
 سن مامله باشا ، فکلیسزک به باشادور . سن
 سلط و صریزکده طوق ایون کی متفق بر مشاور
 اولتی و چویوق و لیلرله منحا کندی افرشه
 تودیع ایسین یورونک اسلاق ، سیه و سولماتک
 فکله خدمت افرلری آرزو ایدرم . او ایله کسک
 آراسنده تام بر ساند یونمال . چویوق نه اوده
 فله خدمت ، نه مکتبه فله ملازمت کوریملی .
 هر ایک یورد ایون حیات مجادلهست حاضرلامالی .
 مدامینو اولمازاک کینلره (سی) شرکسته
 بر بهی تریه ده ماضلرک بویک برعامل اولدیندن
 بحث ایدیلیدی . چوجوغلر اککنه یی و عبرت آیز
 حکامه تکل ایدرک اولتره نصالرده فنا حرکت
 ایدنرک عاقنی کورترک ، ای اولازلرله سوز
 دیکلرلرله ، اولترکده نهایت بر فلاکه اوغرا .
 ایدیلری سولکی توصیه ایدیلیدی .
 فکریجه بری ماضلری چوجوغلرده خوی
 حرکک تجلیسه خادم اولدیلرله ده اخلاق نلقینه
 واسطه اولسی یوق محذولیدر . بویه اولورسه
 بعض ذکی چوجوغلر آتارکک بو ماضلردن نصر
 ایتکلری تیجه یی کشف ایکنده کچکمز لر و هر ماضال
 دیکلرکده باقلم بر قصه من بزه نه نه حصه جیله جنی
 درلر . بو شرط داخنده ماضال مطلوب استغاده یی
 تأمین ایدمکی کی اسلتمک ذوق ده غیب ایدر .
 بویک آداملر یله تیجه سنده اخلاق بر درس ورین
 نانشلردن اولانلر ، نروده فالدی که چوجوغلر
 بری ماضلری شر و خیال ساحه سندن ایلری کیمه مل ،
 بوکا مظالمات اخلاقیه قاریشدرمق اولنک ذوقی
 اختلال ایدر .

چوجوق تیارولردن استخراج ایدیلجک
 اخلاق درس لردن ده بویک برشی تکلم یوروم . دقت
 ایدیلورم . بیس تریه تک فیهی فسدله یزیران
 ییسلری اهدق ایدیلورم . اولترده بی افاع ایبور .
 بوکونک بویک تیارو حرورس اولان واسه دا
 دارالنفوی پروفورلردن یوز اویس تک « سینک
 یورولری » نامده کی افری آله آلام . بونده سینک
 آتار یورولرلاری بو وطلاده من سوکرا اولیلورلر .
 جن یورولرله هیچ برکنده باشاییورلر . باق
 قائلر یا قازداش ، یا دوستلر . حبس ده اویسندن
 حروردرلر . بلکه سز بکایته بو ماضالین منتیبدر
 دیه سینکوز ، ماضالده اوله بوکی حصه لر چوجوغلر
 آراسنده فنا خیرله اوغرا بیلیز . سز اونلری
 ایسته دیککوز قدر خیال عاقله سوق ایدیکوز ، اولر
 حقیقن یولور . چوجوق آتاسه ، بائسه ، ایوتنه
 صلته ، کندنن بویکده فعله بیلکیسی اولالار .